

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

COVID-19 (SARS-CoV-2 ENFEKSİYONU) ENFEKSİYON KONTROLÜ VE İZOLASYON

21 Nisan 2020

COVID-19: Enfeksiyon kontrolü ve izolasyon

İZOLASYON

Enfekte ve kolonize hastalardan

diğer hastalara

hastane ziyaretçilerine

sağlık personeline

mikroorganizmaların bulaşının
engellenmesi içindir.

COVID-19: Enfeksiyon kontrolü ve izolasyon

STANDART ÖNLEMLER

Olası enfeksiyon tanısına bakılmaksızın, tüm hastalarda uygulanması gereken önlemler

EL HİJYENİ

Hastaya temas öncesi ve sonrası el hijyeni sağlanmalıdır.

PERSONELİN KORUYUCU EKİPMAN KULLANIMI

Kan, vücut sıvısı (ter hariç), bütünlüğü bozulmuş deri ve mukoz membran ile temas riski varlığında kişisel koruyucu ekipman giyilmelidir (eldiven, önlük, maske, göz/ yüz koruyucu)

Bulaş Yoluna Yönelik Önlemler

Temas Önlemleri

Damlacık Önlemleri

Hava Yolu Önlemleri

COVID-19: Enfeksiyon kontrolü ve izolasyon

Olası veya kesin COVID-19 vakalarında:

Standart, temas ve damlacık izolasyonu önlemleri!

Olası vakalarda COVID-19 enfeksiyonu dışlanana kadar!

Kesin vakalarda taburcu olana kadar!

STANDART ÖNLEMLER

Olası enfeksiyon tanısına bakılmaksızın, tüm hastalarda uygulanması gereken önlemler

EL HİJYENİ
Hastaya temas öncesi ve sonrası el hijyeni sağlanmalıdır.

PERSONELİN KORUYUCU EKİPMAN KULLANIMI
Kan, vücut sıvısı (ter hariç), bütünlüğü bozulmuş deri ve mukoz membran ile temas riski varlığında kişisel koruyucu ekipman giyilmelidir (eldiven, önlük, maske, göz/ yüz koruyucu)

ELDİVEN KULLANIMINDA EL HİJYENİ
Eldiven giymeden önce ve çıkartıldıktan sonra el hijyeni sağlanmalıdır

DELİCİ KESİCİ ALET KULLANIMI
İğneler kullanıldıktan sonra kapağı kapatılmamalı, ucu bükülmemeli (delici aletler dahil), delinmeye dirençli sarı kutulara atılmalıdır

ÇEVRE KONTAMİNASYONUNUN ÖNLENMESİ
Kan ve vücut sıvıları ile kirlenen tekstil malzemeleri özel sızdırmaz torbalar içinde alandan uzaklaştırılmalıdır

PERSONEL SAĞLIĞI
Personel ellerindeki tüm yara ve çatlakları pansuman malzemesi ile kapatmalıdır

T.C. SAĞLIK
BAKANLIĞI

saglik.gov.tr

/SaglikBakanligi

TEMAS İZOLASYONU

Standart önlemlere ek olarak uygula

Temas ile oluşabilecek hastalıklara karşı uygulanır. Hasta tek kişilik odaya yatırılır.

ODAYA GİRİŞTE

EL HİJYENİ SAĞLA
Alkol bazlı el antiseptiği ile el ovalama veya el yıkama

ÖNLÜK GİY
Hasta ve/veya çevresi ile temas ihtimali

ELDİVEN GİY

ODADAN ÇIKARKEN

ELDİVENİ ÇIKAR

ÖNLÜĞÜNÜ ÇIKAR

EL HİJYENİ SAĞLA
Alkol bazlı el antiseptiği ile el ovalama veya el yıkama

T.C. SAĞLIK
BAKANLIĞI

saglik.gov.tr

/SaglikBaka

DAMLACIK İZOLASYONU

Standart önlemlere ek olarak uygula

Öksürme, hapşırma ve konuşma ile bulaşabilecek hastalıklara karşı uygulanır. Hasta tek kişilik odaya yatırılır.

HASTANIN NAKLİ GEREKLİYE
TIBBİ MASKE KULLANMASINI SAĞLA

HASTAYA 1 METREDEN DAHA YAKIN ÇALIŞIRKEN

EL HİJYENİ SAĞLA
Alkol bazlı el antiseptiği ile el ovalama veya yıkama

TIBBİ MASKE KULLAN

GÖZLÜK/YÜZ KORUYUCU KULLAN

HASTA ALANINDAN AYRILIRKEN

EL HİJYENİ SAĞLA
Alkol bazlı el antiseptiği ile el ovalama veya el yıkama

GÖZLÜK/YÜZ KORUYUCUYU ÇIKAR

MASKEYİ ÇIKAR
Hastadan en az bir metre uzaklaştıktan sonra

EL HİJYENİ
Alkol bazlı el antiseptiği ile el ovalama veya el yıkama

T.C. SAĞLIK
BAKANLIĞI

saglik.gov.tr

/SaglikBakanligi

COVID-19: Enfeksiyon kontrolü ve izolasyon

- Olası/kesin vakalar → **Evde veya Pandemi Hastaneleri** (Sağlık Bakanlığı hastaneleri, Devlet ve Vakıf Üniversitesi hastaneleri ile özel hastaneler) → **izolasyon**
- İl ve hastane bazında **Pandemi Planına** göre → hastane, servis ve YBÜ'de

İzolasyon mümkün olmadığında → hastalar en az **1- 1,5 metre** mesafe ile ayrılmış alanlarda izlenir!
- Pandemi hastanelerinin bulunmadığı yerlerde → 2. basamak erişkin YBÜ bulunan hastaneler → pandemi hastanesi

COVID-19; 1 Metreden Daha Yakın Temas için Gerekli KKE

Eldiven

Önlük (steril olmayan, tercihen sıvı geçirimsiz ve uzun kollu)

Tibbi maske
(cerrahi maske)

N95/FFP2 veya N99/FFP3 maske **(Sadece aerosol oluşumuna neden olan işlem sırasında)**

Gerekli

Yüz
koruyucu

durumlarda

veya

Gözlük

El hijyeni

Su
sabun

sağlanmalı

veya

Alkol bazlı el
antiseptiği

Yataklı sağlık kurumları tarafından yeterli miktarda hazır bulundurulmalı

COVID-19: Enfeksiyon kontrolü ve izolasyon

- Aerosolizasyona neden olan işlemler:
  - *aspirasyon*
  - *bronkoscopi ve bronkoskopik işlemler*
  - *entubasyon*
  - *endoskopi*
  - *solunum yolu numunesi alınması* gibi solunum sekresyonları ile yoğun temas gerektiren işlemler

Tulum, bone, ayak koruyucu hasta bazında karar alınarak, özellikle hastanın vücut sıvı ve sekresyonları ile yoğun bir şekilde temasın olabileceği durumlarda kullanılabilir.

COVID-19: Enfeksiyon kontrolü ve izolasyon

- **Tulum, bone, ayak koruyucu kullanımı:**

- Hasta bazında karar ver
- Vücut sıvı ve sekresyonları ile yoğun temasın olabilecek durumlarda

- **Tekrar kullanılabilir gözlükler:**

- Üreticinin önerisine göre
- Öneri yoksa %70 etil alkol ile dezenfekte, kendi kendine kuruma
- Tekrar kullanımda: sağlık kurumunca nerede çıkartılıp depolanacağı ve dezenfekte edileceği talimatlandırılır.

COVID-19: Enfeksiyon kontrolü ve izolasyon

Kişisel Koruyucu Ekipman kullanımı önerileri:

<https://covid19bilgi.saglik.gov.tr/depo/covid19/afisler/KKE-UygunKullanimi.pdf>

COVID-19; Hasta Odasının Özellikleri

- Olası / kesin COVID-19 vakaları: **standart, temas ve damlacık önlemleri**
- Mümkünse tek kişilik, özel banyo ve tuvaleti olan, kapısı kapatılabilir bir oda
- Tek kişilik odaların bulunmadığı durumlarda:
  - Kesin COVID-19 vakaları **aynı** odada kohort edilebilir
  - Olası COVID-19 vakalarının **ayrı** yatırılması tercih edilmeli
    - Zorunlu hallerde ise olası COVID-19 vakaları aynı odada hasta yatakları en az 1 metre aralıklı olacak şekilde
- Kohorta dahil edilen (aynı odayı paylaşan) olası vakalar tıbbi maske!

COVID-19; Hasta Odasının Özellikleri

- Kullanılacak tıbbi malzemeler:
  - Hastaya özel olmalı
  - Oda dışına çıkarılmamalı
  - Hastalar arasında ortak malzeme kullanımına izin verilmemeli
- Eğer kullanılacak ekipman (örn. steteskop, ateş ölçer) birden fazla hastada kullanılıyor ise her hasta kullanımında temizlenmeli ve dezenfekte edilmeli (örn. etil alkol %70).

COVID-19: Enfeksiyon kontrolü ve izolasyon

- Tıbbi olarak gerekmedikçe hastaların odadan veya alandan başka bir alana taşınmaz!
- Olası COVID-19 hastaları için **belirlenmiş taşınabilir X-ray cihazı ve/veya diğer önemli tanı cihazları** kullanılmalı
- Taşınabilir tanı cihazları yoksa:
  - hasta tıbbi maske takılı halde, temas ve damlacık izolasyon önlemleri alınarak, diğer hastalar ve ziyaretçiler ile teması en aza indirecek şekilde, mümkünse son vaka olarak alınmalı

COVID-19: Enfeksiyon kontrolü ve izolasyon

- Hastanın taşınması sırasında görev alan sağlık personeli:
  - tıbbi maske, önlük, eldiven
  - el hijyeni
  - aerosolizasyon oluşturabilecek bir durumu varsa N95/FFP2 maske ve gözlük
- Hasta çevresinin temizliği ve dezenfeksiyonu → enfeksiyon kontrol komitesi önerilerine göre
- Kullanılmış kişisel koruyucu ekipmanların atılması:
  - hasta odası girişinde ve hasta odasının içerisinde iki ayrı tıbbi atık

COVID-19; Hasta Odasına Giriş ve Hastaya Yaklaşım

- Hasta odasına girişler:
  - Sadece hastanın bakımıyla ilgili personel
  - Ziyaretçi alınmamalı
  - Refakatçi gerekli ise tek kişi

COVID-19; Hasta Odasına Giriş ve Hastaya Yaklaşım

• Hasta odasına girişlerde kişisel koruyucu malzemeler;

- Eldiven,
- Önlük (steril olmayan, tercihen sıvı geçirimsiz ve uzun kollu),
- Tıbbi maske,
- N95/FFP2 veya N99/FFP3 maske,
- Gözlük / Yüz koruyucu
- Alkol bazlı el antiseptiği
- Alkol bazlı hızlı yüzey dezenfektanı

Hasta odası girişinde hazır olarak bulundurulmalı

COVID-19; Hasta Odasına Giriş ve Hastaya Yaklaşım

- Muayene, tedavi ve kişisel bakım yapan kişiler;
  - Eldiven
  - İzolasyon önlüğü
  - Gözlük/yüz koruyucu
  - Tıbbi maske

Kullanmalı!
- Hastanın **sekresyonları veya vücut çıkartılarının aerosolizasyonuna neden olabilecek girişimlerde:**
  - eldiven, izolasyon önlüğü, N95/FFP2 maske ve yüz siperliği/gözlük

COVID-19; Hasta Odasına Giriş ve Hastaya Yaklaşım

- Kişisel koruyucu ekipman **giyme sırası**:
  - önlük, maske, gözlük/yüz koruyucusu ve eldiven
- **Çıkarma sırası**:
  - eldiven, gözlük/yüz koruyucu, önlük, maske
- **Maskenin çıkarılması**: hasta odasından çıktıktan sonra **en son ve sonrasında el hijyeni**
- Eldivenin bütünlüğünün bozulduğu, belirgin şekilde kontamine olduğu durumda eldiven çıkartılarak, el hijyeni sağlanmalı ve yeni eldiven giyilmeli

COVID-19; Hasta Odasına Giriş ve Hastaya Yaklaşım

- **Aerosolizasyona neden olabilecek işlemler** sırasında:
  - Odada gerekli sağlık personeli dışında kimse olmamalı
  - İşlem sırasında kapı kapalı olmalı
  - İşlem sonrasında bir süre, giriş-çıkış dahil kapı açık tutulmamalı
- İlgili işlemler, doğal hava akışı ile yeterince havalandırılan, mümkünse negatif basınçlı odalarda yapılmalı

COVID-19; Hasta Odasına Giriş ve Hastaya Yaklaşım

- Hastaya temas öncesi ve sonrası → el hijyeni
- Sabun ve su veya alkol bazlı el antiseptikleri
- Eller gözle görülür derecede kirli ise el antiseptiği yerine mutlaka **su ile sabun**
- Hasta noninvaziv veya invaziv solunum desteği tedavisi altında ise **solunum izolasyon** önlemlerine uyulmalı ve cerrahi maske yerine **N95/FFP2 maske** takılmalı

COVID-19; Hasta Odasına Giriş ve Hastaya Yaklaşım

- Hasta çıkartıları ve sekresyonları ile kontamine olan yüzeylerin temizliği:
    - “Hastane Öncesi Acil Sağlık Hizmetlerinde Enfeksiyon Hastalıklarından Korunma Rehberi’ne” göre
  - Hasta odayı boşalttıktan sonra;
    - Oda temizliği ve yer yüzey dezenfeksiyonu
    - Odanın havalandırılmasının
- ardından odaya yeni bir hasta alınabilir

COVID-19; Ambulansla Hasta Nakli

- Ambulanslarda **kişisel koruyucu ekipman** hazır olarak bulundurulmalı
- Hastaya ilk müdahale eden ekip, hasta sağlık kurumuna teslim edilene ve ambulans temizlenene kadar kişisel koruyucu ekipman,
- Genel durumu iyi ayaktan hastaların naklinde;
  - hastaya tıbbi maske,
  - ambulans personeline ise tıbbi maske ve gözlük/yüz koruyucu,
- Kontrolsüz olarak öksüren veya aspirasyon ihtiyacı olabilecek hastaların varlığında;
  - en az N95/FFP2 maske, tulum/önlük ve gözlük/yüz koruyucu kullanmalı

COVID-19; Ambulansla Hasta Nakli

- Olası/kesin COVID-19 vakasının nakli sonrasında, hastanın gideceği yere bırakılmasını takiben;
  - Ambulans temizlik ve dezenfeksiyonu yapılmadan başka bir vakaya gidilmemeli
  - Aracın bulunduğu yerde
  - Kişisel koruyucu ekipman ile
  - Ambulanslar temizlenmeli ve dezenfeksiyonu sağlanmalı
- Temizlik ve dezenfeksiyon “Hastane Öncesi Acil Sağlık Hizmetlerinde Enfeksiyon Hastalıklarından Korunma Rehberi”ne uygun olarak yapılmalı

COVID-19; Ambulansla Hasta Nakli

- Ambulans **vakaya gitmeden önce** aşağıdaki sorulara göre bir değerlendirme yapılmalıdır;
- **112 komuta kontrol merkezlerinin triaj soruları ***
  1. Öksürüğünüz var mı?
  2. Nefes almakta güçlük veya solunum sıkıntınız var mı?
  3. Ateşiniz veya ateş öykünüz var mı?
  4. Son 14 gün içerisinde yakınlarınızdan herhangi birisi solunum yolu hastalığı nedeni ile hastaneye yattı mı?
  5. Son 14 gün içerisinde yakınlarınızdan COVID-19 hastalığı tanısı olan birisi oldu mu?

*Bu sorulardan hepsi sorulur ve **en az 2 soru evet** ise Olası COVID-19 olarak değerlendirilir.

112 personeli;

- İlk iki sorunun cevabı evet ise N95/FFP2 maske ve gözlük/yüz koruyucu
- diğer hallerde tıbbi maske ve gözlük/yüz koruyucu kullanır

Refakatçi

- Yetişkin hastalarda alınmaz,
- çocuk hastalarda mutlak zorunluluk olduğunda refakatçiye cerrahi maske takılarak alınır

COVID-19; Müdahale sırasında

- Olası/kesin COVID-19 vakalarına müdahale edilmesi gerektiğinde
  - Ambulanslarda, mümkünse maske ile balon arasına bakteri/virüs filtresi yerleştirilmeli
  - Ventilatörün kullanılması gereken durumlarda ekshalasyon hattına filtre mümkün değilse en azından endotrakeal tüp ile devre arasında bakteri/virüs filtresi yerleştirilmiş olmalı

COVID-19; Radyoloji Ünitelerinde Enfeksiyon Kontrolü

- COVID-19 hastası ile
  - Kişisel koruyucu ekipman olmaksızın
  - 1 metreden yakın mesafede bulunmak
  - 15 dakikadan uzun süreli aynı ortamda bulunmak damlacık yoluyla bulaşan COVID-19 için yakın temas kabul edilmektedir
- Ayrıca hastaların konuşma, öksürme ve hapşırma gibi davranışları sırasında kontamine olan yüzeylere temas ile de bulaşabilir.
- Bu nedenle radyolojik tanı ünitelerinde damlacık ve temas önlemleri alınmalı

COVID-19; Radyoloji Ünitelerinde Enfeksiyon Kontrolü

- Kesin veya olası COVID-19 hastası ve sağlık personeli tıbbi maske takmalı
- Sağlık çalışanı için kişisel koruyucu ekipman (eldiven, koruyucu önlük, tıbbi maske gözlük/yüz koruyucu) hazır bulundurulmalı
- Sağlık çalışanı mümkünse hastadan en az 1 metre uzak olacak şekilde davranmalı, eğer 1 m ve daha yakın olması gerekirse; tıbbi maskenin yanı sıra eldiven, önlük ve gözlük/yüz koruyucu kullanmalı

COVID-19; Radyoloji Ünitelerinde Enfeksiyon Kontrolü

- Eldivenin doğru bir şekilde kullanımı, kullanım öncesinde ve kullanım sonrasında el hijyeni sağlanması önemlidir.
- Kontaminasyona yol açacağından değiştirilmeyen eldivenler ile hasta çevresine dokunmamaya özen gösterilmelidir.
- El hijyeninin sağlanması için; eller en az 20 saniye su ve sabunla yıkanmalı veya 20-30 saniye alkol içeren el antiseptiği ile ovulmalıdır

COVID-19; Radyoloji Ünitelerinde Enfeksiyon Kontrolü

- Hasta odadan çıkarıldıktan sonra temizlik ve dezenfeksiyon yapılmalı
  - Temizlikte özellikle en çok dokunulan yüzeylere yoğunlaşmalı,
  - Su ve deterjanla temizlik sonrası hastane dezenfeksiyonunda tercih edilen bir dezenfektan kullanılarak yüzey dezenfeksiyonu sağlanabilir.
  - **1/100** sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) ya da klor tablet (ürün önerisine göre) kullanılabilir.
  - **Klor bileşikleri** yüzeylerde korozyon oluşturabileceğinden dayanıklı yüzeyler için kullanılması önerilen bir dezenfektandır.
  - Hasta çıkartıları ile kirlenmiş yüzeylerde **1/10** sulandırılmış çamaşır suyu (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) ya da klor tablet (ürün önerisine göre) kullanılır.
  - **%70'lik alkol** de yüzey dezenfeksiyonu için kullanılabilir.

COVID-19; Radyoloji Ünitelerinde Enfeksiyon Kontrolü

- Temizlik yapan personel tıbbi maske, önlük, eldiven ve göz koruyucu kullanmalı
- Hasta atıkları tıbbi atık kutusuna atılmalı
- Yeni hasta temizlik ve dezenfeksiyon işlemlerinden sonra alınabilir

COVID-19 Hastalarında İzolasyonun Sonlandırılması

• Hastanede Yatan Hastalarda:

- Yatarak takip ve tedavi edilmekte olan COVID-19 hastalarından,
  - son 48-72 saat içerisinde ateşi ve oksijen ihtiyacı olmayan
  - evde izlenme kriterlerine uygun hastalar tedavisi düzenlenerek taburcu edilebilir.
- Taburcu edilen hastaların ev izolasyonları;
  - herhangi bir semptom veya ateşlerinin olmaması koşuluyla,
  - taburcu olduğu günden itibaren 14. gün sonlandırılır.
- Eve gönderilen hasta “Evde Hasta İzlemi” kurallarına göre yönetilir.

COVID-19 Hastalarında İzolasyonun Sonlandırılması-2

- **Hastaneye Yatış Endikasyonu Olmayıp Evde Takip Edilen Hastalar:**
  - “Evde Hasta İzlemi” kurallarına göre yönetilir.
  - Semptomların düzelmesini takip eden en erken 14. günde izolasyonları sonlandırılır.

Covid-19 Hastalarında İzolasyonun Sonlandırılması-3

- **Sağlık Çalışanının İzolasyonunun Sonlandırılması:**
- Semptom başlangıcını takip eden ilk 7 günden sonra ve aynı zamanda semptomların düzelmesini takip eden en erken 3. gün ve sonrasında olmak kaydıyla en az 24 saat arayla alınan 2 testin negatif olması şartı aranır.
- Sonrasında işe geri dönebilir.

Yüzey temizliği ve dezenfeksiyonu için önerilen ürünler* ve özellikleri¹

Ürün*	Kullanım yeri	Avantajları	Dezavantajları
Alkol Çözeltileri (Etil/izopropil) (En az %70lik) (Etil alkol, Etanol Cas No: 64-17-5)**	<ul style="list-style-type: none"> • Steteskoplar • Pulse oksimetreler • Defibrilatör kaşıkları vb.	<ul style="list-style-type: none"> • Toksisite yok • Düşük maliyet • Hızlı etki • Tortu bırakmaz	<ul style="list-style-type: none"> • Çabuk buharlaştığından ideal bir yüzey dezenfektanı değildir. • Son derece yanıcıdır. • Plastik, kauçuk ve silikon materyaller için zararlıdır. • Organik materyaller tarafından deaktif edilir (Bu nedenle kullanım öncesi yüzeylerin temizlenmesi gerekir).
Standart Çamaşır suyu*** (1:10 normal sulandırmada) (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) **	<ul style="list-style-type: none"> • Kan ve vücut sıvıları bulaşmış yüzeyler	<ul style="list-style-type: none"> • Düşük maliyet • Hızlı etki • Ulaşımı kolay • Kullanıma hazır mendil ve spreylere mevcut • Sporosidal ve virüsidal (<i>C.difficile</i> ve Norovirus'a karşı)	<ul style="list-style-type: none"> • Metal ekipmanlara zararlı. • Organik materyaller tarafından deaktif edilir (Bu nedenle kullanım öncesi yüzeylerin temizlenmesi gerekir). • Cilt ve müköz membranlara karşı tahriş edicidir. • Sulandırıldıktan sonra 24 saat içinde kullanılmalıdır. • Giysileri boyayabilir.

Yüzey temizliği ve dezenfeksiyonu için önerilen ürünler* ve özellikleri¹

Ürün*	Kullanım yeri	Avantajları	Dezavantajları
Standart Çamaşır suyu*** (1:100 normal sulandırmada) (Sodyum hipoklorit Cas No: 7681-52-9) **	<ul style="list-style-type: none"> • Dış yüzeyler	<ul style="list-style-type: none"> • Düşük maliyet • Hızlı etki • Ulaşımı kolay • Kullanıma hazır mendil ve spreyleri mevcut • Sporosidal ve virüsidal (<i>C.difficile</i> ve Norovirus'a karşı)	<ul style="list-style-type: none"> • Metal ekipmanlara zararlı. • Organik materyaller tarafından deaktive edilir (Bu nedenle kullanım öncesi yüzeylerin temizlenmesi gerekir). • Cilt ve mükoz membranlara karşı tahriş edicidir. • Sulandırıldıktan sonra 24 saat içinde kullanılmalıdır. • Giysileri boyayabilir.
Hidrojen Peroksit (%0,5) (Cas No: 7722-84-1)**	<ul style="list-style-type: none"> • Ekipmanların dış yüzeyleri • Zemin • Duvarlar	<ul style="list-style-type: none"> • Çevre için güvenli • Toksik değil • Hızlı etki • Organik madde varlığında aktif • Mendil ve sıvı hali mevcut • Deterjan özelliği nedeniyle mükemmel temizleme özelliği	<ul style="list-style-type: none"> • Bakır, çinko, pirinç, akrilik ve alüminyuma zararlı.

Yüzey temizliği ve dezenfeksiyonu için önerilen ürünler* ve özellikleri¹

Ürün*	Kullanım yeri	Avantajları	Dezavantajları
Kuaterner amonyum bileşikleri (Quats)	<ul style="list-style-type: none"> • Zemin • Duvarlar	<ul style="list-style-type: none"> • Toksik değil • Aşındırmaz • Deterjan özelliği nedeniyle iyi temizleme özelliği	<ul style="list-style-type: none"> • Tıbbi aletlerin dezenfeksiyonunda kullanılamaz. • Dar mikrobiyal spektrum nedeniyle dezenfektan olarak sınırlı kullanım.

Provincial Infectious Disease Advisory Committee's "Best Practices for Environmental Cleaning for Prevention and Control of Infections" dan uyarlanmıştır.

* Sağlık Bakanlığı'ndan biyosidal ruhsatı bulunan ürünler kullanılmalıdır. Bu ürünlerin farklı konsantrasyonlarda olabileceği ve bazı durumlarda da kombine ürünler içerebileceğinden uygulama amacına yönelik olarak mutlaka etiket önerilerine göre kullanılmalıdır.

** Cas No: Kimyasal kayıt numarası

*** Sağlık Bakanlığı'ndan biyosidal ruhsatı bulunan ürünler farklı konsantrasyonlarda olabileceğinden direkt etiketine göre kullanılır. Temizlik amaçlı kullanılan çamaşır sularının farklı konsantrasyonları mevcut olup reaksiyona giren serbest klor oranı %4-8 olanlar kullanılabilir.

¹**Bkz.** Hastane Öncesi Acil Sağlık Hizmetlerinde Enfeksiyon Hastalıklarından Korunma Rehberi

COVID-19 (SARS-CoV-2 Enfeksiyonu) Rehberi ve Sunumları;

Yeni bilgiler eklendikçe güncellenmekte olup
Sağlık Bakanlığı resmi web sayfasından yayınlanmaktadır.

<https://covid19bilgi.saglik.gov.tr>